

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

KRAV PÅ ALLMÄN EKONOMISK STATISTIK

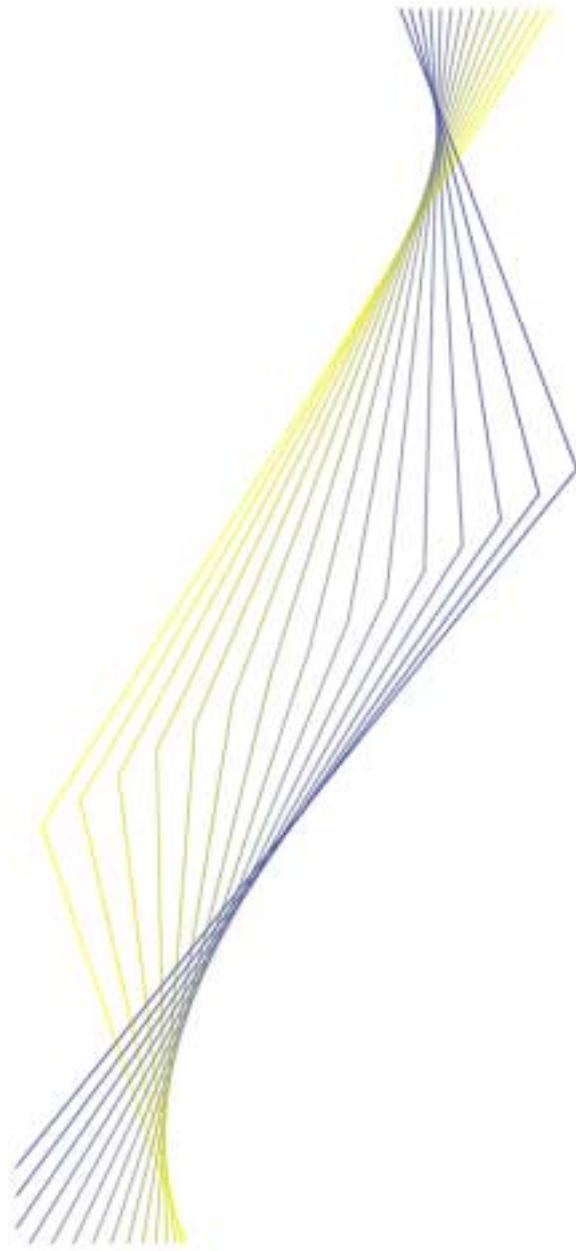
Augusti 2000

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

**EUROPEISKA CENTRALBANKENS
STATISTIKKRAV INOM OMRÅDET
ALLMÄN EKONOMISK STATISTIK**

Augusti 2000

© Europeiska centralbanken, 2000

Adress	Kaiserstraße 29 D-60311 Frankfurt am Main TYSKLAND
Postadress	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main TYSKLAND
Telefon	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Telefax	+49 69 1344 6000
Telex	411 144 ecb d

Alla rättigheter förbehålls ECB.

Fotokopiering för undervisningsändamål och icke-kommersiella syften är tillåtet under förutsättning att källan anges.

ISBN 92-9181-098-3

Innehåll

1.	Inledning	4
2.	Krav på uppgifter för allmän ekonomisk statistik - en översikt	5
3.	Särskilda krav på statistik	7
3.1	Det harmoniserade indexet för konsumentpriser (HIKP)	7
3.2	Nationalräkenskaper på kvartals- och årsbasis	7
3.3	Sektorvisa nationalräkenskaper, på kvartals- och årsbasis	8
3.4	Offentliga sektorns inkomster och utgifter, på kvartals- och årsbasis	8
3.5	Kortperiodisk industristatistik (inklusive byggnads- och anläggningsarbeten)	9
3.6	Kortperiodisk statistik över detaljhandel och övriga tjänster	10
3.7	Arbetsmarknadsstatistik - sysselsättning och arbetslöshet	10
3.8	Arbetsmarknadsstatistik - löner och arbetskraftskostnader	11
3.9	Barometerundersökningar	11
3.10	Statistik över utrikeshandeln	12
4.	Statistik för länder utanför euroområdet	12
4.1	EU-länder utanför euroområdet	12
4.2	Statistik för kandidatländerna	13
4.3	Statistik för länder som inte deltar i EU, särskilt Förenta staterna och Japan	13

1. Inledning

Eurosystemets huvudmål är att bevara prisstabiliteten i euroområdet.¹ Utan att åsidosätta prisstabiliteten skall Eurosystemet stödja den allmänna ekonomiska politiken inom gemenskapen. Med denna målsättning är Eurosystemets uppgifter att utforma och genomföra penningpolitiken i euroområdet samt att genomföra valutatransaktioner.

Genom fördraget om Europeiska unionen tilldelades Europeiska monetära institutet (EMI) uppgiften att genomföra förberedelser på statistikområdet inför etapp tre av Ekonomiska och monetära unionen (EMU) och att i nödvändig utsträckning främja en harmonisering av statistiken. EMI offentliggjorde för första gången en rapport om kraven på statistik i juli 1996 (i det som vanligtvis kallas "*Implementation Package*"). Rapporten från maj 2000 med titeln "Statistik insamlad och sammanställd av ECBS" beskriver läget för statistikrapportering i dagsläget utom vad gäller området allmän ekonomisk statistik. Detta område behandlas i den här rapporten.

Finansmarknadsstatistik och därtill relaterad statistik, statistik över betalningsbalansen och finansiella räkenskaper är områden där ECB ensam har ansvaret för statistiken på EU-nivå, eller delar ansvaret med kommissionen (Eurostat). Dessa områden behandlas i rapporten "Statistik insamlad och sammanställd av ECBS". Dessutom finns det andra statistikområden som är viktiga för penningpolitiken och för utförandet av valutatransaktioner. Det rör sig om statistik över priser och kostnader, nationalräkenskaper, offentliga sektorns inkomster och utgifter, statistik över arbetsmarknaden och en mängd annan ekonomisk statistik. Sådan statistik kallas i den här rapporten generellt för allmän ekonomisk statistik. ECB samarbetar med Europeiska kommissionen för att se till att kraven på dessa områden uppfylls. I många fall omfattas kraven av rättsliga instrument från EU-rådet och kommissionen inom de ramar som skapas genom rådets förordning (EG) nr 322/97 om gemenskapsstatistik ("statistiklagstiftningen").

Ekonomisk statistik är också huvudtemat i en detaljerad rapport från "the Monetary Committee on information requirements in Economic and Monetary Union (EMU)" som till stora delar överensstämmer med ECB:s statistikkrav inom det här området. Rapporten godkändes av Ekofinrådet i januari 1999 och följdes upp av lägesrapporter i juli 1999 och juni 2000.² Ekofin uppmanade nyligen Europeiska kommissionen (Eurostat) att i nära samarbete med ECB upprätta en handlingsplan i vilken det för varje medlemsstat och statistikområde specificeras var framsteg snabbt behöver göras samt även möjliga ändringar av befintliga statistikförordningar.

Alla länderna i euroområdet framställer allmän ekonomisk statistik. Eurosystemet behöver samma typ av statistik som hittills efterfrågats av de nationella myndigheterna i euroområdet och av andra myndigheter med ansvar för penningpolitiken i ekonomiskt viktiga områden (särskilt USA). Statistik måste hålla en hög kvalitet för att rätt beslut skall fattas i penningpolitiska frågor. Om fel politiska beslut fattas på grund av att statistiska uppgifter är ofullständiga eller osäkra kan detta bli mycket kostsamt i form av högre inflation, lägre utbud och sysselsättning. ECB (och dess föregångare Europeiska monetära institutet) har alltid understrukt att aktuell statistik av hög kvalitet är viktig för euroområdet.

---

¹ Europeiska centralbankssystemet (ECBS) består av Europeiska centralbanken (ECB) och de nationella centralbankerna i Europeiska unionens (EU) medlemsstater. Termen Eurosystemet används för att beskriva ECB och de nationella centralbankerna i de av EU:s medlemsstater som utgör euroområdet. Stadgan avser stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken.

² Rapporten och lägesrapporterna finns tillgängliga på Internet. <http://ue.eu.int/emu/stat/main.htm>.

Även om Eurosystemets krav i många avseenden inte är direkt "nya" innebär de att ytterligare statistikuppgifter infordras. För det första, trots att liknande statistik vanligtvis framställs i medlemsstaterna så finns det knappt någon enda indikator som produceras av samtliga medlemsstater. En mycket viktig förutsättning för Eurosystemet är att statistik finns tillgänglig för alla länderna i euroområdet. För det andra behövs en tillräcklig grad av harmonisering av nationell statistik för att sammanställa aggregat för euroområdet. Detta omfattar även en harmonisering av praxis avseende tidtabeller för publicering, revidering, säsongjustering etc.

Statistikkraven utgör nya utmaningar för dem som sammanställer statistik i och med att fokus nu är inställt på att få fram kompletta och jämförbara uppgifter för alla länder i euroområdet. Det innebär att åtminstone ett par nya statistikområden tillkommer för alla länder i euroområdet. I de flesta fall innebär de dessutom en anpassning av nationella metoder för sammanställning av ekonomisk statistik och denna anpassning görs i syfte att uppfylla kraven på jämförbarhet för euroområdets statistik. Dessa utmaningar kan bara lyckas om de som producerar statistik prioriterar de erforderliga förändringarna och har tillgång till de resurser som behövs. Monetära unionen har nu fungerat i 18 månader och snabba förbättringar är nödvändiga.

Inte bara medlemsstaterna utan även Europeiska kommissionen (Eurostat) måste vidta lämpliga åtgärder för att snabbt sammanställa aggregat för EU och euroområdet. I många fall är dessa aggregat inte bara den sammanlagda summan av uppgifterna från de deltagande länderna. Vissa transaktioner mellan medlemsstater och mellan EU-institutioner och medlemsstater kan lämpligen konsolideras bort och säsongjustering av aggregat för EU respektive euroområdet måste granskas noga. Eftersom EU-institutionerna (med undantag för Europeiska investeringsbanken och ECB) och deras budgetar utgör en del av den offentliga sektorn för EU och euroområdet måste Europeiska kommissionen (Eurostat) upprätta separata sektorbalansräkningar för dessa.

Det behövs omfattande insatser i såväl medlemsstaterna som på europeisk nivå för att möjliggöra att all relevant statistik för euroområdet som helhet snabbt finns tillgänglig så snart nationell statistik offentliggjorts av de medlemsstater som har bäst statistisk praxis.

2. Krav på uppgifter för allmän ekonomisk statistik - en översikt

De nu listade kraven är egentligen inte nya och avviker inte nämnvärt från det som ingick i en rapport om kraven på statistik i juli 1996 i det som vanligtvis kallas *EMI Implementation Package* eller 1999 i "Monetary Committee report on information requirements in Economic and Monetary Union (EMU)". Den föreliggande rapporten kan tjäna som utgångspunkt för planering och utvecklingsarbete för dem som arbetar med att sammanställa statistik.

Vad avser de befintliga bestämmelserna för tillhandahållande av allmän ekonomisk statistik för euroområdet kan det konstateras att den rättsliga grunden för att sammanställa denna statistik har byggts upp sedan början av 1990-talet genom en rad rättsakter vilka antagits av EU-rådet eller kommissionen. Förordningen om gemenskapsstatistik fastställer subsidiaritetsprincipen för gemenskapsstatistik men anger att "för att garantera att resultaten blir jämförbara skall gemenskapsstatistiken framställas på grundval av enhetliga standarder och, i särskilda vederbörligen bestyrkta fall, harmoniserade metoder" (artikel 1). Den gemensamma penningpolitiken för euroområdet motiverar och kräver att enhetliga standarder och harmoniserade metoder tas fram för den viktigaste makroekonomiska statistiken.

När det gäller den geografiska täckningen är statistik för såväl hela området som för de enskilda länder vilka antagit den gemensamma valutan av största vikt eftersom ECB:s viktigaste uppgift är

att bevara prisstabiliteten i hela euroområdet. Statistiken över de fyra största länderna i euroområdet är särskilt viktig (Tyskland, Frankrike, Italien och Spanien utgör omkring 80 % av euroområdets BNP) och följaktligen innebär detta att avsaknad av statistik för dessa länder allvarligt försvårar sammanställningen av tillförlitliga beräkningar för euroområdet.

Liknande krav existerar också för de EU-länder som inte ännu antagit den gemensamma valutan men ekonomisk statistik över större länder som inte ingår i euroområdet är också viktig vid analys av utvecklingen utanför euroområdet och vilken betydelse denna utveckling har på ekonomin i euroområdet. Ytterligare uppgifter om länder utanför euroområdet finns i avsnitt 4.

När det gäller täckning av sektorer måste statistiken ge en heltäckande bild av ekonomin, vilket främst betyder att förutom den vanliga statistiken över industri- och detaljhandeln så kommer även indikatorer för den allt viktigare tjänstesektorn att göras tillgängliga och även statistik över den offentliga sektorn. För att säkerställa konsistens inom olika statistikområden bör en harmoniserad definition upprättas för de största näringssektorerna.

Vad gäller tidsramarna för euroområdesstatistik är det ett minimikrav för den gemensamma penningpolitiken att utfallen för euroområdet görs tillgängliga snabbt efter det att motsvarande statistik offentliggjorts av de enskilda länderna i euroområdet eller av ett urval av dessa länder som då utgör en tillförlitlig bas på vilken resultat för euroområdet kan sammanställas. För att tidsramarna skall kunna hållas är det viktigt att vissa kriterier beaktas. Kraven avseende tidsfrister vid sammanställning av statistik i medlemsstaterna måste för det första vara tillräckligt höga. Sådana krav och bestämmelser har fastställts i ett flertal förordningar i form av tidsfrister för överföring av uppgifter från nationella statistikmyndigheter till Europeiska kommissionen (Eurostat). Varje medlemsstat bör åtminstone sträva efter att uppnå den högsta kvalitetsnivå som för närvarande tillämpas inom EU och detta kan i förlängningen göra det möjligt att matcha de högsta kvalitetskraven internationellt. För det andra skall nationell statistik på utsatt tid lämnas av de nationella myndigheterna till Europeiska kommissionen (Eurostat). Eurostat är den centrala källan för allmän europeisk ekonomisk statistik och måste således ha möjlighet att vidarebefordra uppgifter för enskilda EU-länder till europeiska användare i samma ögonblick som dessa uppgifter offentliggörs på nationell nivå. Den tredje punkten att beakta är att Eurostat snabbt bör sammanställa aggregat för euroområdet baserat på nationella resultat och offentliggöra dessa omedelbart.

Av kravet på att tillhandahålla statistik snabbt följer dilemmat om hur snabbhet och samtidigt tillförlitlighet kan förenas. Penningpolitiska beslut fattas på grundval av statistiska underlag. Att sådan statistik är tillförlitlig är av avgörande betydelse för trovärdigheten. Eurosystemet vet att snabbhet har sina begränsningar och är alltså försiktig med att begära snävare tidsfrister. Det finns dock ett flertal fall där snabbare resultat verkar kunna vara inom möjlighetens ram eftersom en rad av EU:s medlemsstater redan uppfyller dessa standarder utan att kvaliteten försämras. Därtill kommer att aggregerade resultat är viktigare än detaljerade nedbrytningar. Syftet är alltså att för hela euroområdet upprätta den standard som uppnåtts av de länder som redan nu levererar den viktigaste statistiken på utsatt tid, hellre än att rikta allmänna krav till alla som producerar all typ av allmän statistik i euroområdet.

Beträffande statistikens periodicitet är månads- eller kvartalsuppgifter en grundläggande förutsättning för att de skall kunna användas för penningpolitiska syften. Vid ekonomisk och ekonometrisk analys är det också viktigt att tidsserierna är tillräckligt långa, vilket innebär att de skall gå tillbaka så långt som möjligt och sträcka sig över minst en eller två konjunkturcykler.

Revideringar är ett problem för dem som använder statistik för policyanalys. För att undvika täta och ständiga revideringar av aggregat för euroområdet är en samordnad revideringspolicy önskvärd för euroområdesstatistik. Eftersom denna statistik påverkas av säsongsvariationer är kompletteringar med säsongrensade och i tillämpliga fall kalenderkorrigerade uppgifter dessutom nödvändiga. Sammanställning av statistik för hela euroområdet erfordrar öppenhet och tydlighet vad gäller rutinerna för sammanställning av aggregat.

3. Särskilda krav på statistik

De allmänna frågorna rörande statistik som behandlas i avsnitt 2 tas inte upp i den här delen. De nämns bara om ytterligare krav tillkommer. Bilagan till den här rapporten omfattar en sammanfattande översikt över de viktigaste makroekonomiska indikatorerna för penningpolitiken, vilken detaljnivå och aktualitet som erfordras samt en förenklad uppdelning i två breda prioriteringskategorier.³

3.1 Det harmoniserade indexet för konsumentpriser (HIKP)

Det månatliga harmoniserade konsumentprisindexet (HIKP) är en av hörnstenarna i statistiksystemet för euroområdet. ECB (och EMI, som föregick ECB) har engagerat sig i arbetet med att förbereda och upprätta HIKP, särskilt genom samrådsförfaranden i enlighet med vad som fastställs i artikel 5.3 i rådets förordning om HIKP.⁴ De viktigaste punkterna för penningpolitiken är en omfattande täckning av hushållens kostnader, jämförbar täckning och metoder och en månadsvis publicering i utsatt tid av tillförlitliga resultat. Särskilt viktigt för det framtida arbetet med HIKP är en tillfredsställande lösning på frågan ägare-brukare/användare samt på hur samförstånd vad gäller kvalitetsförändringar skall kunna uppnås.

Mot bakgrund av att HIKP används för att bedöma konvergens inom EU föreligger ett behov av jämförbar HIKP-statistik för alla länderna i EU.

3.2 Nationalräkenskaper på kvartals- och årsbasis

Nationalräkenskaper på kvartalsbasis är mycket viktiga för att bedöma i vilken konjunkturfas ekonomin befinner sig och vilken effekt detta har på utsikterna för prisutvecklingen. Räkenskaperna på årsbasis som är mer detaljerade men inte är tillgängliga lika snabbt ger en nödvändig bas för en omfattande analys av strukturutvecklingen och trender på längre sikt.

De viktigaste aggregaten på kvartalsbasis och de mer detaljerade nationalräkenskaperna på årsbasis omfattas av förordningen om europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS)⁵. Denna förordning innehåller detaljerade metoder och ett ingående program för hur uppgifter skall levereras från de nationella statistikmyndigheterna till Europeiska kommissionen (Eurostat). Denna förordning skall genomföras i sin helhet och är särskilt viktig vad avser kvartalsstatistik då detta utgör en grund för euroområdesstatistik. Särskilda nationella undantag från de krav som fastställs i förordningen skall inte beaktas.

De viktigaste aggregaten på kvartals- och årsbasis bör inte publiceras senare än ett kvartal efter referensperioden. Vissa medlemsstater har lyckats uppnå en standard på mellan 60 och 70 dagar

³ Den här översikten baseras på det s.k. "Implementation package" från 1996 som innehåller en liknande framställning.

⁴ Se rådets förordning (EG) nr 2494/95 av den 23 oktober 1995 om harmoniserade konsumentprisindex.

⁵ Rådets förordning (EG) nr 2223/96 av den 25 juni 1996 om det europeiska national- och regionalräkenskaperna i gemenskapen.

och detta bör ses som en målsättning för hela euroområdet. De första skattningarna av BNP (kallas ofta "flash estimates") före detta datum är mycket användbara under förutsättning att de är tillräckligt tillförlitliga.

Andra nationalräkenskaper på årsbasis, framför allt tabeller per näringsgren, bör finnas tillgängliga sex månader efter det år de hänför sig till.

För konjunkturanalyser är det viktigt att tillräckligt långa tidsserier finns tillgängliga för kvartals- och årsberäkningar. I enlighet med förordningen skall de viktigaste kvartalsaggregaten gå tillbaka till 1980 och årsuppgifterna till 1970.

3.3 Sektorvisa nationalräkenskaper, på kvartals- och årsbasis⁶

Det är viktigt att sektorräkenskaper finns tillgängliga på årsbasis och på kvartalsbasis över sådana ekonomiska nyckelindikatorer som hushållens sparande samt (icke-finansiella) företags investeringar. Dessa uppgifter kommer även att möjliggöra en översiktlig jämförelse mellan finansräkenskaper och kapitalbalansen på kvartalsbasis för de olika finansiella och icke-finansiella sektorerna i euroområdet. De utgör inte bara underlag för analyser av inkomster, utgifter och produktion utan även av sparande, finansiering och investeringar i de olika sektorerna och mellan dessa och utlandet.

ENS-förordningen fastställer redan metoderna som skall tillämpas för de omfattande sektorräkenskaperna. Enligt förordningen skall uppgifter på årsbasis från medlemsstaterna överföras till Europeiska kommissionen (Eurostat) men detta gäller ännu inte sektorvisa kvartalsuppgifter.

Med undantag av kapitalbalansen, för vilken en sektoruppdelning i linje med finansräkenskaperna är av betydelse, bör den kvartalsvisa sektorsuppdelningen åtminstone särskilja företag (finansiella och icke finansiella), den offentliga sektorn och hushåll (inklusive hushållens ideella organisationer). Den här uppdelningen per sektor bör användas för de viktigaste balansposterna (förädlingsvärde, driftsöverskott och blandade inkomster, primära inkomster, disponibel inkomst, sparande och finansiellt sparande) och för de transaktioner som leder till dessa balansposter (ersättning till anställda, skatter, subventioner, inkomst av kapital, sociala avgifter, andra löpande transfereringar, slutlig konsumtion, kapitaltransfereringar, kapitalbildning, kapitalförslitning etc.).

3.4 Offentliga sektorns inkomster och utgifter, på kvartals- och årsbasis

För att granska utvecklingen i de offentliga finanserna behövs årlig information från medlemsstaterna om underskott/överskott och dess bestämningsfaktorer dvs. utgifter och intäkter totalt samt uppdelning på respektive kategorier. Förfarandet vid alltför stora underskott lägger förvisso fokus på underskott/överskott men ECB understryker betydelsen av att något mer detaljerat följa hur de offentliga utgifterna är sammansatta.

ECB behöver därutöver kvartalsuppgifter om offentliga sektorns utgifter och intäkter tre månader efter den tidsperiod som siffrorna avser. Snabba framsteg behövs inom det här området och ansträngningar bör göras för att få fram uppgifter om de totala intäkterna och kostnaderna tillsammans med en tillräckligt detaljerad fördelning. Dessa uppgifter måste finnas tillgängliga i god tid före 2005.

---

⁶ För mer information om den offentliga sektorn se avsnitt 3.4.

De första kvartalsuppgifterna kommer att finnas tillgängliga år 2000 i enlighet med kommissionens förordning om kortperiodisk statistik över offentliga finanser.⁷ Denna förordning behandlar statistik över de viktigaste komponenterna i den offentliga sektorns intäkter och sociala förmåner. Rapportering av uppgifterna till Europeiska kommissionen (Eurostat) planeras ske inom tre månader från slutet av det kvartal som uppgifterna hänför sig till. Därutöver behöver kvartalsdata från det första kvartalet 1991 rapporteras in senast juni 2002. För att sammanställa aggregat för euroområdet och vara i överensstämmelse med statistiken på årsbasis måste även kvartalsstatistiken baseras på ENS-metoderna.

Förutom uppgifter om intäkter och utgifter för offentlig sektor i medlemsstaterna kräver en sammanställning av aggregat för EU och för euroområdet också information om EU:s budget i linje med ENS-metoden. Dessutom behövs information om den offentliga sektorns räkenskaper inom ramen för nationalräkenskaper och sektorräkenskaper (avsnitt 3.3) på kvartalsbasis och mer detaljerat på årsbasis.

Kvartalsstatistik har högsta prioritet vad gäller kortperiodisk statistik över offentliga finanser i euroområdet. Statistik som utkommer oftare, särskilt månadsstatistik, finns också tillgänglig på nationell nivå. Denna statistik är som regel inte harmoniserad och avser endast delar av den offentliga sektorn men ger ändå ytterligare information om den nationella budgetutvecklingen.

3.5 Kortperiodisk industristatistik (inklusive byggnads- och anläggningsarbeten)

EMI utformade detaljerade statistikkrav för kortperiodisk statistik (behandlas i avsnitt 3.5 och 3.6 i den här rapporten) i det formella yttrandet om utkast till rådsförordningen om kortperiodisk statistik.⁸ För att fungera som bas för kortperiodisk statistik i euroområdet skall denna förordning genomföras i sin helhet.

Kortperiodisk statistik ger viktig information om utbud, efterfrågan och priser och utgör nyckelvariabler för nationalräkenskaper på kvartalsbasis. Industriproduktionen är den viktigaste indikatorn för aktiviteten i industrisektorn. Indikatorer som visar orderingången eller orderstocken är viktiga som indikatorer för framtida produktion. Månadsvisa indikatorer över producentpriser samt indikatorer över kostnader (t.ex. produktionskostnader och löner) används vid inflationsanalys. Här skall även prisindex för euroområdets import och export ingå. Uppgifter om sysselsatta och arbetade timmar är viktiga vid analys av den ekonomiska aktiviteten. Sådana uppgifter behövs ofta för att beräkna ytterligare indikatorer som till exempel timlönkostnader eller produktivitet.

Eurosystemet prioriterar snabb information om utvecklingen på högt aggregerad nivå med färre detaljer före detaljinriktad information om alla branscher. Mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts i ett antal länder i euroområdet kan konstateras att det generella kravet på månadsindikatorer inte skall överstiga 30 till 40 dagar och inte mer än 60 dagar för kvartalsindikatorer. Generellt sett hänför sig dessa krav till NACE Rev. 1 huvudgruppsnivå. Ytterligare uppgifter används ibland men på de här områdena är kraven på aktualitet och regelbundenhet lägre.

För vissa konjunkturindikatorer, främst orderingång, omsättning och producentpriser görs en geografisk uppdelning beroende på om aktiviteten avser inhemska eller utländska marknader. För

⁷ Kommissionens förordning (EG) nr 264/2000 av den 3 februari 2000 om tillämpning av rådets förordning nr 2223/96 på kortfristig statistik över offentliga finanser.

⁸ EMI:s yttrande av den 11 september 1997. Se även rådets förordning (EG) nr 1165/98 av den 19 maj 1998 om konjunkturstatistik.

analyser av euroområdet bör denna uppdelning finnas tillgänglig även för aktiviteter inom euroområdet och transaktioner med länder utanför euroområdet.

Snabbt utkommande kvartalsuppgifter om priser på bostäder i euroområdet ⁹ behövs som information i samband med inflation och för analys av bostadsmarknaden. Indikatorer om aktiviteten på bostadsmarknaden (t.ex. byggnadslov) är också viktiga.

3.6 Kortperiodisk statistik över detaljhandel och övriga tjänster

Den andra gruppen av indikatorer som behövs på månads- och kvartalsbasis hänför sig till detaljhandelssektorn och övriga tjänstesektorer. De omfattas även av förordningen om konjunkturstatistik.

Månadsstatistik över detaljhandels omsättning utgör en nyckelvariabel för hushållens konsumtion i nationalräkenskaperna vilken utgör den största utgiftsposten. Uppgifterna skall publiceras snabbt (helst inom en månad) och innefatta information för de viktigaste branscherna (i enlighet med ovan nämnda förordning).

Förutom kortperiodisk statistik över industrin och detaljhandeln är det viktigt att ta fram statistik på månads- och kvartalsbasis över tjänstesektorn och då särskilt över cykliskt känsliga branscher. De önskade indikatorerna bör vara av samma typ som de i andra sektorer dvs. indikatorer för aktivitet (t.ex. omsättningen), priser och lönekostnader samt antal arbetstimmar på aggregerad nivå. Det finns ett tydligt behov av statistik som utkommer oftare än på årsbasis med tanke på tjänstesektorns ökande betydelse (tjänster utgör en betydligt större del av BNP än industriproduktionen) och det faktum att produktion, sysselsättning och priser i ett flertal av dessa sektorer avsevärt avviker från utvecklingen i industrisektorn. ¹⁰

3.7 Arbetsmarknadsstatistik - sysselsättning och arbetslöshet

Statistikkraven kan grupperas i två förenklade kategorier. Det första kravet är att snabbt göra skattningar av aggregerad arbetslöshet och sysselsättning för såväl ekonomin som helhet som för de viktigaste sektorerna (t.ex. för sysselsättning den nationella nedbrytningen enligt "A6" på sex huvudsektorer och följaktligen samma sektornedbrytning av arbetslöshet baserat på tidigare sysselsättning). Dessa uppgifter kompletteras med ett antal tilläggsindikatorer över arbetsmarknaden (t.ex. mätt på aktuell arbetsvolym, dvs. antal arbetstimmar etc. - och lediga platser). Det andra kravet avser mer detaljerade uppgifter per näringsgren eller andra socioekonomiska variabler (kön, ålder, utbildningsnivå) och här är kraven på aktualitet och periodicitet lägre. Det är önskvärt att skattningarna kan jämföras med dem som används i nationalräkenskaperna.

Statistik över sysselsättning som är relevant för penningpolitiken behandlas - med varierande sektorindelning och täckning - i tre olika rättsakter på EU-nivå. Rådsförordning om konjunkturstatistik omfattar månatliga uppgifter för industrin (inklusive byggnads- och anläggningsarbeten) avseende sysselsättning och antal arbetstimmar samt antalet anställda i detaljhandeln och övriga tjänster. ECB:s krav på tidsfrister och detaljeringsgrad är de samma som gäller för kraven på annan kortperiodisk statistik (se avsnitt 3.5 och 3.6). ENS-förordningen erfordrar även kvartalsstatistik samt arbetslöshetssiffror och antal arbetstimmar (de senare bara

⁹ Priser på bostadsfastigheter täcks in i avsnitt 3.5 även om de inte i egentlig mening faller under den kategorin.

¹⁰ Alla "marknadstjänster" (exklusive distribution) utgjorde 1997 39 % i "förädlingsvärde" i EU och 31 % av total sysselsättning, se Eurostats pressmeddelande från den 24 mars 2000.

per år fr.o.m 2003). Detta erfordras i enlighet med ENS-förordningen för hela ekonomin och huvudsektorerna. ECB-kraven är identiska med kraven för andra kvartals- och årsräkenskaper (se avsnitt 3.2) men vikten av statistik över antalet arbetstimmar bör poängteras. Den tredje källan - och den som har möjlighet att ge mest vad gäller detaljrikedom - är EU:s urvalsbaseerade arbetskraftsundersökningar.¹¹ Av den mycket detaljerade undersökningen behövs bara en liten del för regelbundna penningpolitiska analyser. Vad berör den delen är det dock önskvärt att kvartalssiffrorna för euroområdet och länderna i euroområdet ställs till förfogande senast ca sex veckor efter det kvartal siffrorna hänför sig till.

Europeiska kommissionens (Eurostat) månadsvisa statistik över arbetslösheten omfattas i dagsläget av en överenskommelse (gentleman's agreement) och tillgången till uppgifter har förbättrats under de senaste månaderna. I det som vanligtvis kallas "Implementation Package" från 1996 visar EMI betydelsen av information om arbetslöshetens varaktighet. Vad som också är viktigt är information om arbetslöshetsflöden (nya arbetslösa, nyanställningar), uppskattningar av undersysselsatta (t.ex. deltidssysselsatta som önskar öka sin sysselsättning) samt prognoser över lediga platser. Heltäckande och jämförbar statistik över arbetsmarknaden finns ofta tillgänglig bara genom urvalsundersökningar vilket ger resultat med ganska lång eftersläpning. Beträktat ur ett penningpolitiskt euroområdesperspektiv är det alltså också önskvärt att överväga tillvägagångssätt som kan bidra till att aktualiteten förbättras.

3.8 Arbetsmarknadsstatistik - löner och arbetskraftskostnader

Löner och arbetskraftskostnader är indikatorer vid inflationsanalys men även konkurrensindikatorer. Viktigast för ECB på det här området är tillförlitliga mått på månads- eller kvartalsbasis över arbetskraftskostnader för hela euroområdet. Denna statistik bör helst omfatta hela ekonomin och innefatta de större komponenter som ingår i arbetskraftskostnaderna. De skall göra det möjligt att urskilja hur huvudsektorerna utvecklas, helst på NACE Rev. 1 huvudgruppsnivå, och tillhandahålla en uppdelning på minst två huvudkomponenter (bruttolöner samt arbetsgivarnas sociala avgifter). För penningpolitiska syften behövs ingen kortperiodisk uppdelning för socioekonomiska kriterier (t.ex. kvalifikationer eller kön). Det är önskvärt att de begrepp och definitioner som gäller för kortperiodisk statistik och arbetsmarknadsstatistik överensstämmer med vad som tillämpas i underlaget för nationalräkenskaperna.

Viktiga slutsatser för arbetsmarknaden och effekterna på framtida prisutveckling kan utvinnas ur information om löneavtal. Även om sådan information är avhängig av de institutionella förhållandena på arbetsmarknaderna i euroområdet bör den finnas tillgänglig på månadsbasis.

3.9 Barometerundersökningar

Jämförbara barometerundersökningar för euroområdet spelar en viktig roll i det statistiska underlaget för analyser av euroområdet och fyller i dagsläget ett behov på områden där kvantitativ statistik saknas (t.ex. skattningar av orderstockar). En del av den information som framkommer i barometerundersökningar, särskilt information om kapacitetsutnyttjande, är inte tillgänglig genom andra statistikkällor. För penningpolitiska analyser är det lämpligt att ha tillgång till dessa siffror på månadsbasis, och i vissa fall på kvartalsbasis, samt även med en viss uppdelning på ekonomiska sektorer.

Införandet av en barometerundersökning av tjänstesektorn, åtminstone vad gäller de undersektorer som är utsatta för starka konjunkturrörelser, är ett viktigt område under

---

¹¹ Rådets förordning (EG) nr 577/98 av den 9 mars 1998 om anordnande av statistiska urvalsundersökningar av arbetskraften i gemenskapen.

utveckling. Här görs stora insatser för att uppnå detta mål i ett flertal länder och det är viktigt att dessa länder strävar efter att införa en jämförbar undersökning för hela euroområdet.

3.10 Statistik över utrikeshandeln

ECB begär in månadsuppgifter över export och import, uttryckt i värde och volym samt enhetsprisindex. Uppgifterna för euroområdet är konsoliderade dvs. med interna transaktioner inom euroområdet borträknade. Förutom en uppdelning på regioner och större länder används ofta en uppdelning på varugrupper. Förutom den ensiffriga uppdelningen enligt SITC Rev. 3, är det önskvärt med en uppdelning i underaggregat för de viktigaste näringsgrenarna i ekonomin. En mer detaljerad varuuppdelning används bara ibland och kraven vad gäller tidsfrekvens och regelbundenhet är lägre. I den mån Intrastatdata finns tillgängliga för länderna i euroområdet behövs en uppdelning på handel mellan de länder som ingår i euroområdet och de länder som befinner sig utanför euroområdet.

Med anledning av att annan statistik över prisutvecklingen för euroområdets import och export saknas, och då särskilt verkliga handelsprisindex för euroområdet som helhet, är det särskilt viktigt för ECB att månatliga enhetsprisindex för euroområdet görs tillgängliga (se även avsnitt 3.5).

Den rättsliga grunden för rapportering av utrikeshandelsstatistik fastställs i dagsläget i ett antal förordningar från EU-rådet och kommissionen, uppdelat på respektive EU-intern handel ("Intrastat") och handel med länder utanför EU.¹² Vad gäller handeln mellan medlemsstater är tidsfristen för att vidarebefordra uppgifter till Europeiska kommissionen (Eurostat) åtta veckor (för totalt värde uppdelat på EU-land) och tio veckor (för den totala sammanställningen) medan tidsfristen för handel med länder utanför EU är sex veckor. Avseende handel utanför euroområdet är dessa tidsfrister ganska långa när de används för penningpolitiska syften. De totala handelssiffrorna för euroområdet bör finnas tillgängliga cirka 40 dagar efter slutet av den månad de hänför sig till och de skall följas av mer kompletta uppgifter ungefär två veckor senare.

4. Statistik för länder utanför euroområdet

4.1 EU-länder utanför euroområdet

Ekonomisk statistik för de medlemsstater som inte antagit den gemensamma valutan behövs av tre skäl. För det första behövs en rad makroekonomiska konvergensindikatorer för att regelbundet bedöma konvergensen i enlighet med artikel 122.2 i fördraget. För det andra används en bredare uppsättning statistik vid granskning av den ekonomiska utvecklingen i dessa länder när ECB bedömer utvecklingen utanför euroområdet. Slutligen är statistikkraven i allmänhet inriktade på att uppnå överensstämmande standarder mellan länderna i euroområdet och de länder som ämnar gå med i EMU i ett senare skede. Detta kommer att möjliggöra en smidig integrering av statistiken i dessa länder med den som redan upprättats i euroområdet och även ge tillräckligt med data bakåt i tiden för de berörda länderna.

Statistikkraven för Grekland är de samma som de som gäller för de elva länder som i dagsläget ingår i euroområdet.

---

¹² Tidsfrist för överföring av uppgifter anges i kommissionens förordning (EG) nr 1125/94 av den 17 maj 1994 om tidsfrister för att sända statistik över handeln mellan medlemsstaterna (för Intrastat) och kommissionens förordning (EG) nr 840/96 av den 7 maj 1996 om vissa tillämpningsföreskrifter till rådets förordning (EG) nr 1172/95 vad gäller statistik avseende utrikeshandeln.

4.2 Statistik för kandidatländerna

Kraven för kandidatländerna avseende allmän ekonomisk statistik skiljer sig från de krav som gäller för EU-länderna. På kort och medellång sikt - före ett möjligt inträde av dessa länder i EU - behövs en begränsad och tillräckligt jämförbar uppsättning nyckelindikatorer för att granska den ekonomiska utvecklingen och konvergensen i dessa länder. Allra viktigast för ECB är BNP, inflationsindikatorer, den offentliga sektorns skuld, underskott, inkomster och utgifter samt annan högt aggregerad statistik för olika sektorer i ekonomin samt även statistik över import och export vilket återspeglar dessa länders ömsesidiga beroende av länderna inom euroområdet och EU.

När dessa länder väl gått med i EU kommer samma statistikkrav att gälla som för EU:s medlemsstater i dagsläget.

4.3 Statistik för länder som inte deltar i EU, särskilt Förenta staterna och Japan

För länder utanför EU använder ECB nationella nyckelindikatorer för de berörda länderna. Viktigast är uppgifter för Förenta staterna och Japan. Även om inte full jämförbarhet med uppgifterna i euroområdet kan uppnås är tillämpningen av internationella standarder (t.ex. Nationalräkenskapssystemet 1993 (SNA 93) som även utgör basen för nya ENS) och allmän statistikklassifiering för produkter och sektorer (t.ex. ISIC, SITC och COICOP) mycket viktig. OECD:s arbete på det här området är särskilt värdefullt.

IMF:s krav vad gäller statistikstandard är också betydelsefulla för uppgifternas spridning och kvalitet. Den särskilda statistikutgivningsstandard "The Special Data Dissemination Standard" (SDDS) rör uppgifternas täckning, periodicitet, aktualitet, tillgänglighet och kvalitet och omfattar många av de nyckelindikatorer som krävs av ECB.

Bilaga:**Allmänna ekonomiska indikatorer som regelbundet behövs för penningpolitiska analyser**

Grupp 1: Viktiga indikatorer med högsta prioritet		
Indikatorer	Detaljeringsgrad	Aktualitet (första resultat) (referensperiod + "x" dagar)
A. Priser och kostnader		
Konsumentprisindex (HIKP)	Fyrsiffrig COICOP (i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1749/99) inklusive aggregeringar	t + 15 (och tidigare för de första beräkningarna)
Producentprisindex (NACE C-F)	NACE Rev. 1 huvudgrupps (2-siffer) nivå	t + 30-40
Producentpriser i tjänstesektorn	Specifikationer av krav måste invänta pilotstudier	första uppgifter eller resultat av
Löner och kollektiva avgifter Egentliga löner Genomsnittliga arbetskostnader (eller priser) och löner Enhetsarbets- och lönekostnader	Nationalräkenskaper minst A6 kortperiodisk statistik NACE Rev. 1 huvudgrupps (2-siffer) nivå Statistik över arbetskostnader kontraktensliga löner, andra löner, övriga arbetskostnader, minst A6	Nationalräkenskaper: t + 60-70 Kortperiodisk statistik t + 40-50 Arbetskostnader (eller priser): t + 75
Export- och importprisindex	NACE Rev. 1 huvudgrupps (2-siffer) nivå	t + 30-40
Enhetsprisindex för export- och importpriser	Se utrikeshandel	
B. Utbud och efterfrågan		
Nationalräkenskaper på kvartals- och årsbasis	De viktigaste aggregaten för ekonomin (ENS 95 tabell 1)	t + 60-70
Nationalräkenskaper per sektor på kvartalsbasis (exklusive kapitalkontot)	Fördelning på S11+12, S13 och S14+15, omfattar särskilt de viktigaste posterna som förädlingsvärde, driftsöverskott och sammansatt förvärsinkomst, primärinkomstsaldo, disponibel inkomst, sparande	t + 90
Kapitalkontot per sektor på kvartalsbasis	Fördelning på S11, S121+122, 123+S124, S125, S13 (se avsnitt C) och S14+S15	t + 90
Industriproduktion (NACE C-F)	NACE Rev. 1 huvudgrupps (2-siffer) nivå*	t + 30-40
Orderingång för industrin (NACE D-F) (eller orderstockar)	NACE Rev. 1 huvudgrupps (2-siffer) nivå*	t + 30-40
Detaljhandels omsättning (till löpande och fasta priser)	NACE Rev. 1 huvudgrupper och grupper (i enlighet med förordningen om konjunkturstatistik)	t + 30-40
Produktion (omsättning) i de viktigaste tjänstesektorerna	NACE Rev. 1 huvudgruppsnivå (och grupper (3-siffernivå) då huvudgrupperna är heterogena)	t + 30-40
Barometerundersökningar för industrin	Viktigaste branschaggregat (Main Industrial Groupings (MIG))	t + 1
Barometerundersökningar för detaljhandels- och tjänstesektorn	NACE Rev. 1 huvudgrupps (2-siffer) nivå	t + 1
Hushållens ekonomiska förväntningar		t + 1
Utrikeshandel (med länder utanför euroområdet)	SITC rev. 3, 1-siffergrupp och viktigaste ekonomiska grupper, länder	t + 40 (aggregat); t + 60 (detaljuppgifter)
C. Offentliga sektorns icke-finansiella räkenskaper¹³		
Den offentliga sektorns intäkter och utgifter	Uppdelning så som den offentliggörs i euroområdets statistik i ECB:s månadsrapport	t + 90 (revideringar efter t + 240)

¹³ ECB:s krav för den offentliga sektorns finansiella tillgångar och skulder, stockar och flöden har lagts fast i ett dokument kallat "Statistik insamlad och sammanställd av ECBS".

Den offentliga sektorns intäkter och utgifter på kvartalsbasis	Förenklad uppdelning jämförd med årsuppgifter	t + 90
Den offentliga sektorns räkenskaper på kvartalsbasis	Uppdelning för S13 i linje med nationalräkenskaper på kvartalsbasis (inklusive kapitalkontot) per sektor (se avsnitt 1B)	t + 90
D. Arbetsmarknaden		
Sysselsättning och anställda	Nationalräkenskaper: minst A6 kortperiodisk statistik: NACE Rev. 1 huvudgrupps (2-siffer) nivå Arbetskraftsundersökning, viktigaste resultat av EU-undersökning	t + 60-70 t + 40-50 t + 35-45
Arbetslöshet	Per bransch: minst A6 Per ålder: breda åldersgrupper Varaktighet: kort, medel, långtidsarbetslösa	t + 30-40 (tidigare för registeruppgifter)
Arbetsstimmar	Nationalräkenskaper: A6 kortperiodisk statistik: NACE Rev. 1 huvudgrupps (2-siffer) nivå	Nationalräkenskaper: t + 60-70 Kortperiodisk statistik: t + 40-50
Lediga platser	Per bransch: minst A6	t + 30-40

* Inklusive byggnads- och anläggningsarbeten.

Grupp 2: Viktiga indikatorer med medelhög prioritet		
Indikatorer	Detaljeringsgrad	Aktualitet (första resultat) (referensperiod + "xx" dagar)
A. Priser och kostnader		
Priser på råvaror	Enskilda varor och viktigaste grupper	t + 5
Priser på bostadsfastigheter	Hus och lägenheter, nya och befintliga	t + 60
Löneavtal	För de viktigaste sektorerna och på utsatt tid (detaljuppgifter beroende av avtalsrörelse)	
B. Utbud och efterfrågan		
Nationalräkenskaper på årsbasis inklusive detaljerade räkenskaper per sektor (mer detaljerade än kvartalsräkenskaper)	ENS 95 tabellerna 3, 4, 5 och 8	t + 180-240
Industriproduktion (NACE C-F)	NACE Rev. 1 huvudgrupps (2-siffer) nivå	t + 40
Byggnadslov (eller igångsättande av nybyggnation)	Viktigaste typer av byggnader	t + 40
Barometerundersökningar för industrin	NACE Rev. 1 huvudgrupps (2-siffer) nivå	t + 30
Barometerundersökningar för detaljhandeln	NACE Rev. 1 grupper	t + 30
Hushållens ekonomiska förväntningar	Viktigaste kategorier	t + 30
Tillägsindikatorer på utbud och efterfrågan (t.ex. bilförsäljning och nybilsregistrering)	Avviker mellan variabler	
C. Offentliga sektorns icke-finansiella räkenskaper		
Nationalräkenskaper på årsbasis	ENS 95 tabell 8 för S13 samt tabell 9 och 11	t + 240
D. Arbetsmarknaden		
Arbetskraft och sysselsättning	Viktigaste resultat av EU-undersökning (för sysselsättning se avsnitt 1D)	t + 60-90
Mått för undersysselsättning, arbetskraftsreserven och overtid	Undersysselsättning och overtid för de viktigaste sektorerna Arbetskraftsreserv, per åldersgrupp och kön*	Overtid: t + 60-70 Undersysselsättning och arbetskraftsreserv t + 90
Flödesmått för arbetslöshet och sysselsättning	Nya arbetslösa; nya kontrakt (fasta, tidsbegränsade, deltid, heltid)*	

* Fördelning/detaljuppgifter som inte behövs med täta intervaller.

Förklaringar:

Tabellen innehåller en samling av den mest använda makroekonomiska statistiken över priser och kostnader, den reala ekonomin, den offentliga sektorns icke finansiella räkenskaper och arbetsmarknaden. Övrig relaterad statistik som används i särskilda syften, t.ex. för forskning, omfattas inte. De angivna tidsfristerna återspeglar i princip läget i den grupp av medlemsstater som snabbast offentliggör statistik. Indikatorerna behövs på månadsbasis eller i vissa fall på kvartalsbasis (t.ex. nationalräkenskaper inklusive räkenskaper för den offentliga sektorn).